

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

15 päivänä heinäkuuta 2015*

Kilpailu — Kartellit tai muut yhteistoimintajärjestelyt — Jänneteräksen eurooppalaiset markkinat — Kiintiöiden ja hintojen vahvistaminen, markkinoiden jakaminen ja arkaluonteisten kaupallisten tietojen vaihtaminen — Päätös, jossa todetaan SEUT 101 artiklan rikkominen — Enimmäismäärä, joka on kymmenen prosenttia liikevaihdosta — Merkityksellinen liikevaihto — Yhteistyö hallinnollisessa menettelyssä — Sakkojen määrän laskennasta annetut vuoden 2006 suuntaviivat

Asiassa T-391/10,

Nedri Spanstaal BV, kotipaikka Venlo (Alankomaat), edustajinaan aluksi asianajajat M. Slotboom ja B. Haan, sittemmin Slotboom,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinaan P. Van Nuffel, S. Noë ja V. Bottka,

vastaajana,

jossa vaaditaan kumottavaksi SEUT 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan soveltamismenettelystä (asia COMP/38.344 – Jänneteräs) 30.6.2010 annettu komission päätös K(2010) 4387 lopullinen, sellaisena kuin se on muutettuna 30.9.2010 annetulla komission päätöksellä K(2010) 6676 lopullinen ja 4.4.2011 annetulla komission päätöksellä K(2011) 2269 lopullinen,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. Frimodt Nielsen (esittelevä tuomari) sekä tuomarit F. Dehousse ja A. M. Collins,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 27.6.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

tuomion

Oikeudenkäynnin kohde

- 1 Käsiteltävä kanne on nostettu SEUT 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan soveltamismenettelystä (asia COMP/38.344 – Jänneteräs) 30.6.2010 annetusta komission päätöksestä K(2010) 4387 lopullinen (jäljempänä alkuperäinen päätös), jossa määrättiin seuraamuksia jänneteräksen toimittajien välisestä kartellista; kyseiset toimittajat olivat osallistuneet kiintiöiden vahvistamista, asiakkaiden jakamista, hintojen vahvistamista sekä hintoja, määriä ja asiakkaita koskevien arkaluonteisten kaupallisten tietojen vaihtamista koskeviin toimiin eurooppalaisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.
- 2 Euroopan komissio osoitti alkuperäisen päätöksen seuraaville yhtiöille:
 - ArcelorMittal SA,
 - ArcelorMittal Wire France SA,
 - ArcelorMittal Fontaine SA,
 - ArcelorMittal Verderio Srl,
 - Emesa-Trefilería, SA (jäljempänä Emesa),
 - Industrias Galycas SA (jäljempänä Galycas),
 - ArcelorMittal España, SA,
 - Trenzas y Cables de Acero PSC, SL (jäljempänä Tycsa),
 - Trefilerías Quijano SA (jäljempänä TQ),
 - Moreda-Riviere Trefilerías SA (jäljempänä MRT),
 - Global Steel Wire, SA (jäljempänä GSW),
 - Socitrel – Sociedade Industrial de Trefilaria, SA (jäljempänä Socitrel),
 - Companhia Previdente – Sociedade de Controle de Participações Financeiras SA (jäljempänä Companhia Previdente),
 - voestalpine Austria Draht GmbH (jäljempänä Austria Draht),
 - voestalpine AG,
 - Fapricela Indústria de Trefilaria, SA (jäljempänä Fapricela),
 - Proderac – Productos Derivados del Acero, SA (jäljempänä Proderac),
 - Westfälische Drahtindustrie GmbH (jäljempänä WDI),
 - Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG (jäljempänä WDV),

- Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG (jäljempänä Pampus),
 - Nedri Spanstaal BV (jäljempänä Nedri), kantaja
 - Hit Groep BV,
 - DWK Drahtwerk Köln GmbH, Saarstahl AG (jäljempänä yhdessä DWK),
 - Ovako Hjulbro AB,
 - Ovako Dalwire Oy AB,
 - Ovako Bright Bar AB,
 - Rautaruukki Oyj,
 - Italcables SpA (jäljempänä ITC),
 - Antonini SpA,
 - Redaelli Tecna SpA (jäljempänä Redaelli),
 - CB Trafilati Acciai SpA (jäljempänä CB),
 - ITAS – Industria Trafilera Applicazioni Speciali SpA (jäljempänä Itas),
 - Siderurgica Latina Martin SpA (jäljempänä SLM),
 - Ori Martin SA,
 - Emme Holding SpA, aiemmalta nimeltään ja sittemmin uudelleen nimeltään Trafilera Meridionali SpA (jäljempänä Trame).
- 3 Komissio muutti alkuperäistä päätöstä kahdesti.
- 4 Komissio antoi ensinnäkin 30.9.2010 päätöksen K(2010) 6676 lopullinen, jolla muutettiin alkuperäistä päätöstä (jäljempänä ensimmäinen muutospäätös). Ensimmäisen muutospäätöksen vaikutuksena oli lähinnä seuraaville yhtiöille määrättyjen sakkojen määrän alentaminen: ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine ja ArcelorMittal Wire France, ArcelorMittal España, WDI ja WDV.
- 5 Ensimmäinen muutospäätös osoitettiin kaikille alkuperäisen päätöksen adressaateille.
- 6 Komissio antoi toiseksi 4.4.2011 päätöksen K(2011) 2269 lopullinen, jolla muutettiin alkuperäistä päätöstä (jäljempänä toinen muutospäätös). Toisen muutospäätöksen vaikutuksena oli lähinnä seuraaville yhtiöille määrättyjen sakkojen määrän alentaminen: yhtäältä ArcelorMittal, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine ja ArcelorMittal Wire France ja toisaalta SLM ja Ori Martin. Yksinomaan kyseiset yhtiöt olivat toisen muutospäätöksen adressaatteja.
- 7 Kaikki yhtiöt, jotka olivat nostaneet kanteen alkuperäisestä päätöksestä, saivat tarvittaessa unionin yleisen tuomioistuimen aloitteesta tiedoksiannon toisesta muutospäätöksestä.
- 8 Unionin yleinen tuomioistuin tiedusteli Nedriltä seurauksista, jotka nämä alkuperäisen päätöksen muutokset saattoivat aiheuttaa sen perustelujen sisältöön, ja tällä oli mahdollisuus mukauttaa kanneperusteitaan ja vaatimuksiaan näiden mahdollisten seurausten huomioimiseksi.

- 9 Alkuperäinen päätös, sellaisena kuin se on muutettuna ensimmäisellä ja toisella muutospäätöksellä, muodostaa näin ollen nyt käsiteltävän kanteen yhteydessä ”riidanalaisen päätöksen”.
- 10 Riidanalaisesta päätöksestä, ensimmäisestä muutospäätöksestä, toisesta muutospäätöksestä ja kirjeistä, jotka komissio lähetti alkuperäisen päätöksen joidenkin adressaattien esittämien ja niiden maksukyvyyn uudelleenarviointia koskeneiden vaatimusten jälkeen, nostettiin 28 kannetta (asia T-385/10, ArcelorMittal Wire France ym. v. komissio, asia T-388/10, Productos Derivados del Acero v. komissio, asia T-389/10, SLM v. komissio, asia T-391/10, Nedri Spanstaal v. komissio, asia T-393/10, Westfälische Drahtindustrie ym. v. komissio, asia T-398/10, Fapricela v. komissio, asia T-399/10, ArcelorMittal España v. komissio, asia T-406/10, Emesa-Trefilería ja Industrias Galycas v. komissio, asia T-413/10, Socitrel v. komissio, asia T-414/10, Companhia Previdente v. komissio, asia T-418/10, voestalpine ja voestalpine Wire Rod Austria v. komissio, asia T-419/10 Ori Martin v. komissio, asia T-422/10, Trafilerie Meridionali v. komissio, asia T-423/10, Redaelli Tecna v. komissio, asia T-426/10, Moreda-Riviere Trefilerías v. komissio, asia T-427/10, Trefilerías Quijano v. komissio, asia T-428/10, Trenzas y Cables de Acero v. komissio, asia T-429/10, Global Steel Wire v. komissio, asia T-436/10, Hit Groep v. komissio, asia T-575/10, Moreda-Riviere Trefilerías v. komissio, asia T-576/10, Trefilerías Quijano v. komissio, asia T-577/10, Trenzas y Cables de Acero v. komissio, asia T-578/10, Global Steel Wire v. komissio, asia T-438/12, Global Steel Wire v. komissio, asia T-439/12, Trefilerías Quijano v. komissio, asia T-440/12, Moreda-Riviere Trefilerías v. komissio, asia T-441/12, Trenzas y Cables de Acero v. komissio ja asia T-409/13, Companhia Previdente ja Socitrel v. komissio).

Asian tausta

Menettelyn kohteena oleva ala

Tuote

- 11 Kartelli, josta komissio määräsi seuraamuksia, koski jänneterästä. Tällä ilmaisulla tarkoitetaan metallivaijereita ja valssilankapunoksia ja erityisesti yhtäältä esijännitetystä teräsbetonissa, jota käytetään parvekerakenteiden, perustuspaalujen tai putkien toteuttamiseen, käytettävää terästä ja toisaalta jälkijännitetystä teräsbetonissa, jota käytetään teollisissa rakenteissa, maanalaisissa rakenteissa tai siltojen rakentamisessa, käytettävää terästä (riidanalaisen päätöksen toinen perustelukappale).
- 12 Jänneterästuotevalikoima sisältää monentyyppisiä yksilankaisia vaijereita (esim. sileitä, kiiltäviä tai galvanoituja, hammastettuja tai uurrettuja) sekä monentyyppisiä punoksia (esim. kiiltäviä, hammastettuja, polyeteenillä kyllästettyjä tai metallipäällysteisiä). Jänneteräspunokset koostuvat kolmesta tai seitsemästä langasta. Jänneterästä myydään halkaisijaltaan erisuuruisena. Komissio ei kuitenkaan ottanut huomioon erikoispunoksia eli galvanoituja tai eristettyjä – voideltuja tai vahattuja – punoksia eikä haruksia eli galvanoituja päällystettyjä punoksia ja galvanoituja vaijereita, joita käytetään siltojen rakentamisessa (riidanalaisen päätöksen kolmas ja neljäs perustelukappale).
- 13 Riidanalaisessa päätöksessä todetaan myös, että monissa maissa edellytetään kansallisten viranomaisten teknistä hyväksyntää. Sertifiointimenettelyihin menee noin kuusi kuukautta (riidanalaisen päätöksen viides perustelukappale).

Tarjonnan rakenne

- 14 Kokonaisuutena tarkasteltuna ja riidanalaisen päätöksen mukaan kartellien jäsenten hallussa oli noin 80 prosenttia myynnistä Euroopan talousalueella (ETA). Useat suuremmista tuottajista olivat useimmissa maissa edustettuina yhdessä joidenkin paikallisten tuottajien kanssa. Useimmat näistä suuremmista tuottajista kuuluivat terästeollisuuskonserneihin, jotka tuottivat myös valssilankaa, joka

on jänneteräksen raaka-aine, joka muodostaa sen tärkeimmän kustannustekijän. Integroitumattomat yritykset joutuivat ostamaan omat raaka-aineensa markkinoilta, kun taas integroituneet yritykset turvautuivat lähinnä konserninsa sisäisiin hankintoihin. Riidanalaisessa päätöksessä todetun kartellin keston koko ajan tuotannonala raportoi huomattavaa ja jatkuvaa jänneteräksen liiakapasiteettia (riidanalaisen päätöksen 98 ja 99 perustelukappale).

- 15 Jänneteräksen myynnin arvo ETA:lla vuonna 2001 oli noin 365 miljoonaa euroa, ja kokonaisvolyymi oli noin 600 000 tonnia saman vuoden aikana. Tästä myynnistä 20–25 prosenttia koski jänneteräsvaijereita ja 75–80 prosenttia jänneteräspunosta, ja nämä keskiarvot poikkesivat jonkin verran toisistaan eri maissa. Maa, jossa jänneteräksen käyttö oli suurinta (n. 28 prosenttia jänneteräksen myynnistä ETA:lla), oli Italia. Muita suuria kuluttajamaita oli Espanja (16 prosenttia) sekä Alankomaat, Ranska, Saksa ja Portugali (kukin 8–10 prosenttia) (riidanalaisen päätöksen 100 perustelukappale).

Kysynnän rakenne

- 16 Riidanalaisen päätöksen mukaan jänneteräksen kysynnän rakenne oli hyvin heterogeeninen. Sekä elementtirakenteiden valmistajat että erikoistuneet rakennusyrietykset käyttivät jänneterästä esimerkiksi rakenteissa, joiden tarkoituksena on vakauttaa rakennuksia tai siltoja. Asiakaskunta muodostui hyvin pienestä määrästä suuriasiakkaita, joihin kuuluu esimerkiksi Addtek International Oy AB (jäljempänä Addtek), josta sittemmin tuli Consolis Oy AB, joka kulutti viidestä kymmeneen prosenttia jänneteräksestä Euroopan unionissa, ja suuri määrä pienempiä asiakkaita (riidanalaisen päätöksen 101 ja 102 perustelukappale).
- 17 Kauppatavat vaihtelivat jäsenvaltiosta toiseen. Jänneteräksen valmistajat ja niiden asiakkaat tekivät usein puitesopimuksia, joiden kesto oli kuusi tai kaksitoista kuukautta. Kysynnän mukaan asiakkaat tilasivat näin ollen tonnimääriä sovitun volyymin ja sovitun hinnan puitteissa. Sopimuksia jatkettiin säännönmukaisesti uusien neuvottelujen jälkeen (riidanalaisen päätöksen 103 perustelukappale).

Kauppa unionissa ja ETA:lla

- 18 Riidanalaisen päätöksen mukaan jänneteräksen myyntimäärät kartellin toiminta-ajanjaksolla osoittavat, että kauppa unionin jäsenvaltioiden välillä oli intensiivistä. Jänneterästä tuotettiin ja pidettiin kaupan koko ETA:lla Norja mukaan luettuna (riidanalaisen päätöksen 104 perustelukappale).

Nedri ja sen emoyhtiö Hit Groep

- 19 Nedri on jänneteräksen tuottaja.
- 20 Nedri oli Hoogovens Groep BV:n suorassa tai välillisessä määräysvallassa vuosina 1969–1994. Tätä määräysvaltaa käytettiin 1.5.1987–28.2.1994 Hoogovens Industriële Toeleveringsbedrijf BV:n välityksellä; kyseinen yhtiö omisti kaikki Nedrin osakkeet.
- 21 Hoogovens Groep myi 28.2.1994 kyseisen yhtiön ja kokonaan omistamansa tytäryhtiön Nedrin kolmelle yritykselle. Hoogovens Industriële Toeleveringsbedrijf -yhtiön nimeä muutettiin tällöin ja siitä tuli Hit Groep BV, joka omisti edelleen kaikki Nedrin osakkeet.
- 22 Nedri oli 1.5.1994–31.12.1997 Nedri Draht Beteiligungs GmbH:n kokonaan omistama tytäryhtiö; Nedri Draht Beteiligungs GmbH oli puolestaan 70-prosenttisesti Hit Groepin ja 30-prosenttisesti Thyssen Draht AG:n omistuksessa.
- 23 Hit Groep omisti jälleen 1.1.1998–17.1.2002 kaikki Nedrin osakkeet.

- 24 Nedri myytiin 17.1.2002 Vadeho III BV:lle.
- 25 Alle kuukautta myöhemmin eli 15.2.2002 Vadeho III myi 95 prosenttia omistuksestaan Nedrissä yksityisille sijoittajille ja loput viisi prosenttia Nedrin hallituksen jäsenille. Nedri aloitti 6.5.2003 tehdyllä sopimuksella uudelleen WDI:n jänneterästoiminnan. WDI:llä on 14.5.2003 lähtien ollut 30 prosentin omistusosuus Nedrissä, ja 20.11.2006 lähtien Ovako Holdings BV:llä, joka on itse kokonaan Pampus Stahlbeteiligungs GmbH:n omistuksessa, on ollut 70 prosentin omistusosuus Nedrissä.
- 26 Nedrin jänneterästä koskeva liikevaihto vuonna 2001 ETA:lla oli 31 641 636 euroa. Sen konsolidoitu kokonaisliikevaihto vuonna 2009 oli 67 420 000 euroa.

Hallinnollinen menettely

- 27 Bundeskartellamt (Saksan kilpailuviranomainen) toimitti 9.1.2002 komissiolle asiakirjoja, jotka koskivat Saksan paikallisessa työtuomioistuimessa vireillä ollutta asiaa, joka liittyi WDI:n entisen työntekijän irtisanomiseen. Kyseinen työntekijä väitti osallistuneensa SEUT 101 artiklan rikkomiseen jänneteräksen osalta. Tässä yhteydessä hän mainitsi mukana olleita yrityksiä ja antoi ensimmäiset tiedot rikkomisesta. (riidanalaisen päätöksen 105 perustelukappale)

Ensimmäinen sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskeva pyyntö ja DWK:lle myönnetty sakkoimmunitaetti

- 28 DWK toimitti 18.6.2002 komissiolle muistion, joka koski sellaista SEUT 101 artiklan rikkomista jänneteräksen osalta, johon se itse ja eräät muut yritykset olivat osallistuneet. Tässä yhteydessä DWK täsmensi, että se toivoi, että siihen sovellettaisiin sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa 19.2.2002 annettua komission tiedonantoa (EYVL C 45, s. 3; jäljempänä yhteistyötiedonanto) (riidanalaisen päätöksen 106 perustelukappale).
- 29 DWK:n edustajat tapasivat komission 3.7.2002 ja keskustelivat sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevasta menettelystä. Komissio myönsi 19.7.2002 DWK:lle ehdollisen sakkoimmunitaetin yhteistyötiedonannon 8 kohdan b alakohdan perusteella, koska DWL oli ensimmäinen, joka oli esittänyt todisteita, joiden ansiosta komissio saattoi todeta SEUT 101 artiklan rikkomisen, joka koski jänneteräksen tuottajien oletettua kartellia koko unionin alueella (riidanalaisen päätöksen 107 perustelukappale).

Tarkastukset ja tietojensaantipyynnöt

- 30 Komissio toteutti 19. ja 20.9.2002 tarkastuksia mm. WDI:n, DWK:n, Tycsan, Nedrin, ITC:n, Redaellin, Itasin, SLM:n ja Edilsiderin (Tréfileurope Italia Srl:n, josta on tullut ArcelorMittal Verderio, myyntiedustajan omistama yhtiö) tiloissa sekä niiden tytäryhtiöiden tai niihin etuyhteydessä olevien yritysten tiloissa 6.2.1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 ([SEUT 101] ja [SEUT 102] artiklan ensimmäinen täytäntöönpanoasetus) (EYVL 13, s. 204) 14 artiklan 2 tai 3 kohdan mukaisesti (riidanalaisen päätöksen 108 perustelukappale).
- 31 Komissio lähetti 19.9.2002 lähtien useita tietojensaantipyynnöjä asetuksen N:o 17 11 artiklan ja [SEUT 101] ja [SEUT 102] artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16.12.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 (EYVL 2003, L 1, s. 1) 18 artiklan mukaisesti alkuperäisen päätöksen adressaattiryityksille, niiden emoyhtiöille, muille yrityksille, tietyille henkilöille (Redaellin eläkkeelle jäänyt työntekijä ja tämän jälkeen kaupallinen neuvonantaja, ja Tréfileurope Italian myyntiedustaja Edilsiderin välityksellä) ja tietyille ammattiyhdistyksille (riidanalaisen päätöksen 109 perustelukappale).

- 32 Komissio teki 7. ja 8.6.2006 tarkastuksen asetuksen N:o 1/2003 20 artiklan mukaisesti Redaellin entisen työntekijän perheenjäsenen työtiloissa ("Studio") (riidanalaisen päätöksen 114 perustelukappale).

Muut sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevat pyynnöt ja komission vastaukset

- 33 Tietyt riidanalaisen päätöksen adressaatteina olevat yhtiöt, joihin kuuluivat ITC, Nedri, SLM, Redaelli ja WDI, esittivät virallisia sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevia pyyntöjä yhteistyötiedonannon perusteella. Tycsa vahvisti kilpailunvastaisten järjestelyjen olemassaolon muttei pyytänyt sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä (riidanalaisen päätöksen 110 perustelukappale).
- 34 ITC pyysi sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä 21.9.2002 ja esitti tapahtuma-aikaisia todisteita, jotka koskivat kokouksia, joita oli pidetty jänneteräksen tuottajien välillä vuosina 1979–2002. Se toimitti 11.11.2002 niin ikään yrityslausunnon. Komissio myönsi ITC:lle 10.1.2003 suuruudeltaan 30–50 prosentin sakkojen väliaikaisen alennuksen sillä edellytyksellä, että se noudattaisi edelleen yhteistyötiedonannon 21 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä (riidanalaisen päätöksen 111 perustelukappale).
- 35 Tycsa vastasi 17.10.2002 tietojensaantipyyntöön, myönsi tosiseikat ja esitti todisteita syyllisyydestään. Redaelli vastasi 21.10.2002 tietojensaantipyyntöön, esitti todisteita syyllisyydestään ja pyysi 20.3.2003 virallisesti yhteistyötiedonannon soveltamista siihen. Nedri vastasi 23.10.2002 tietojensaantipyyntöön, esitti todisteita ja pyysi yhteistyötiedonannon soveltamista siihen. SLM vastasi 30.10.2002 tietojensaantipyyntöön ja pyysi sakkojen määrän alentamista. Vastauksena tietojensaantipyyntöön Tréfileurope esitti 4.11.2002 ja tämän jälkeen 6.3.2003 ja 11.6.2003 syyllisyytensä osoittavia tietoja sekä yrityslausunnon, jossa se pyysi yhteistyötiedonannon soveltamista siihen. Galycas vastasi 17.3.2004 tietojensaantipyyntöön, myönsi tosiseikat ja antoi tiettyjä syyllisyyttään tukevia lausuntoja. WDI toimitti 19.5.2004 yrityslausunnon, jossa se pyysi yhteistyötiedonannon soveltamista siihen. Muussa yhteydenpidossään komission kanssa ArcelorMittal toimitti 28.6.2007 sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevan pyynnön, joka sisälsi lähinnä rikkomisajanjaksolta peräisin olevia Emesan entisen työntekijän käsin kirjoittamia muistiinpanoja, jotka kattoivat ajanjakson 1992–2002 (riidanalaisen päätöksen 112 perustelukappale).
- 36 Sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevien pyyntöjen esittämisen jälkeen komissio lähetti Nedrille ja WDI:lle 19.9.2008 päivätyn kirjeen, jolla se ilmoitti niille siitä, ettei niille voitu myöntää sakkoimmunitaettia, sekä aikomuksestaan alentaa yhteistyötiedonannon 26 kohdan perusteella sakkoja kyseisen tiedonannon 23 kohdan b alakohdassa vahvistetuissa rajoissa. Samana päivänä komissio lähetti niin ikään kirjeen Redaellille ja SLM:lle ja hylkäsi näiden sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevat pyynnöt (riidanalaisen päätöksen 113 perustelukappale).

Menettelyn aloittaminen ja väitetiedoksianto

- 37 Komissio antoi 30.9.2008 väitetiedonannon, joka koski useita yhtiöitä, Nedri mukaan lukien.
- 38 Kaikki väitetiedoksiannon adressaatit toimittivat kirjallisia huomautuksia vastauksenaan komission esittämiin väitteisiin.

Oikeus tutustua asiakirjoihin ja kuuleminen

- 39 Väitetiedoksiantojen adressaatit saattoivat tutustua komission asiakirja-aineiston DVD:llä olleeseen jäljennökseen. Kyseiset yhtiöt saivat samanaikaisesti myös luettelon, jossa mainittiin tutkinta-aineistoon sisältyvät asiakirjat ja se, missä määrin kuhunkin asiakirjaan oli mahdollisuus tutustua. Niille ilmoitettiin, että ne saisivat DVD:n välityksellä täysimääräisen tutustumisoikeuden

kaikkiin asiakirjoihin, jotka komissio oli kyennyt tutkimuksen aikana hankkimaan, sellaisia asiakirjoja tai niiden osia lukuun ottamatta, jotka sisälsivät liikesalaisuuksia ja muita luottamuksellisia tietoja. Sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskeviin asiakirjoihin annettiin oikeus tutustua komission tiloissa.

- 40 HIT Groep sai oikeuden tutustua Nedrin väitetiedoksiantoon antaman vastauksen osaan, joka koski emoyhtiön vastuuta, ja 19.12.2008 Nedri sai oikeuden tutustua Hit Groepin väitetiedoksiantoon antaman vastauksen osaan, joka koski emoyhtiön vastuuta.
- 41 Kuuleminen järjestettiin 11. ja 12.2.2009. Kaikki väitetiedoksiannon adressaatiyritykset osallistuivat siihen HIT Groepia, Emesaa ja Galycasia lukuun ottamatta.
- 42 Neljätoista yritystä vetosi niin ikään asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti määrättävien sakkojen laskennasta annettujen suuntaviivojen (EUVL 2006, C 210, s. 2; jäljempänä vuoden 2006 suuntaviivat) 35 kohdassa tarkoitettuun maksukyvyttömyyteen. Ne esittivät perusteluja tämän vaatimuksen tueksi.

Täydentävät tietojensaantipyynnöt

- 43 Komissio lähetti tämän jälkeen tietojensaantipyynnöjä GSW:lle, MRT:lle, Tycsalle, TQ:lle, Companhia Previdentelle ja Socitrelille tiettyjen sellaisten seikkojen selvittämiseksi, jotka koskivat niiden yritysrakennetta. Kyseiset yhtiöt vastasivat 6.3. ja 15.4.2009 välisenä aikana.
- 44 Komissio lähetti niin ikään tietojensaantipyynnöjä kaikille alkuperäisen päätöksen adressaateille merkityksellisten tuotteiden myynnin arvon ja konsernien liikevaihdon määrittämiseksi. Kaikki adressaatit vastasivat näihin pyyntöihin.

Riidanalainen päätös

- 45 Riidanalainen päätös koskee jänneteräksen toimittajien, jotka ovat osallistuneet kiintiöiden vahvistamista, asiakkaiden jakamista sekä hintoja, määriä ja asiakkaita koskevien arkaluonteisten kaupallisten tietojen vaihtamista koskeviin toimiin eurooppalaisella, kansallisella ja alueellisella tasolla, välistä kartellia. Riidanalaisen päätöksen 1 perustelukappaleen mukaan kyseiset yritykset syyllistyivät yhtenä kokonaisuutena pidettävään jatkettuun SEUT 101 artiklan 1 kohdan rikkomiseen ja 1.1.1994 lähtien ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan rikkomiseen. Lainvastaiset toimet jatkuivat ainakin vuoden 1984 alusta 19.9.2002 saakka.
- 46 Tutkinta koski 18 yritystä. Riidanalaisen päätöksen 122–133 perustelukappaleessa kuvataan yleisesti menettelyn kohteena olevat kartellijärjestelyt. Kyseiset perustelukappaleet esitetään jäljempänä tiivistetysti siltä osin kuin niissä kuvattujen tosiseikkojen ansiosta oikeudenkäynnin kohde on helpommin ymmärrettävissä.
- 47 Ainakin 80-luvun ensimmäisestä puolikkaasta (1984) lähtien ja komission 19. ja 20.9.2002 suorittamiin tarkastuksiin saakka useat jänneteräksen alalla toimivat yritykset osallistuivat osittain tai jatkuvasti yleiseurooppalaisiin järjestelyihin, jotka muodostuivat niin kutsutusta Zürichin vaiheesta ja niin kutsutusta eurooppalaisesta vaiheesta, tai kansallisiin tai alueellisiin järjestelyihin tapauksen mukaan. Yleiseurooppalaisilla järjestelyillä ja kansallisilla tai alueellisilla järjestelyillä oli sama yleistavoite eli tasapainon ylläpitäminen hintojen laskun välttämiseksi muuttuvilla eurooppalaisilla markkinoilla, joille oli ominaista liian suuri tuotantokapasiteetti. Yrityksen pyrkivät näin ollen jatkuvasti välttämään kovaa kilpailua kansallisilla markkinoilla tai vientimarkkinoilla tekemällä sopimuksia, jotka koskivat kiintiötä, hintoja tai asiakkaiden jakamista.

Club Zurich ja alueelliset sopimukset

- 48 Yleiseurooppalaisen sopimuksen ensimmäistä vaihetta kutsutaan nimellä ”Club Zurich”. Ajanjaksolla 1.1.1984–9.1.1996 tuolloisen voimakaan hintapaineen seurauksena Tréfileurope SA, Nedri, WDI, DWK – tai niiden edeltäjät – ja Redaelli – joka edusti useita muita italialaisia yrityksiä (ainakin vuosina 1993 ja 1995) – vahvistivat kiintiöitä maittain (Saksa, Espanja, Ranska, Italia, Itävalta ja Benelux), jakoivat asiakkaita, sopivat hinnoista ja vaihtoivat arkaluonteisia kaupallisia tietoja. Espanjalaisista tuottajista Emesa liittyi niihin vuonna 1992 ja Tycsa vuonna 1993 – kyseiset tuottajat olivat samoihin aikoihin alkaneet niin ikään kokoontua Pyreneiden niemimaan markkinoiden osalta ensiksi muiden espanjalaisten tuottajien ja sittemmin myös portugalilaisten tuottajien kanssa ”Club España” puitteissa. Club Zurichin kokoukset pidettiin 80-luvulla lähinnä Zürichissä (Sveitsi) ja 90-luvulla Düsseldorfissa (Saksa).
- 49 Myöhemmin eli 23.1.1995 lähtien ja koko loppuvuoden 1995 italialaiset yritykset Redaelli, ITC, CB ja Itas (Redaelli edusti usein kolmea viimeksi mainittua) neuvottelivat Club Zurichin muiden tuottajien kanssa kiintiöitä koskeneesta (tarkistetusta) sopimuksesta, jolla oli tarkoitus ohjata italialaisten tuottajien ja muiden Club Zürichin tuottajien myyntiä Italiassa ja muualla Euroopassa. Sopimukseen ei lopulta päästy, koska italialaisten tuottajien vaatimat vientikiintiöt katsottiin liian korkeiksi. Tämä myötävaikutti Club Zurichin purkamiseen; sen viimeinen toteen näytetty kokous pidettiin 9.1.1996.
- 50 Italialaiset yritykset Redaelli, ITC, CB ja Itas tekivät kuitenkin 5.12.1995 keskenään sopimuksen, jossa vahvistettiin samanaikaisesti kiintiöt Italian markkinoilla ja vientikiintiöt Italiasta muuhun Eurooppaan (”Club Italia”). Tämän jälkeen Tréfileurope ja Tréfileurope Italia, SLM, Trame, Tycsa, DWK ja Austria Draht liittyivät (jälleen) kyseisiin italialaisiin yrityksiin. Tapaamisia oli säännöllisesti kiintiöitä koskevan järjestelyn täytäntöönpanon seuraamiseksi, hintojen (”lisämaksuksi” kutsuttu ylimääräinen maksu mukaan lukien) vahvistamiseksi, asiakkaiden jakamiseksi ja arkaluonteisten kaupallisten tietojen vaihtamiseksi aina komission tarkastukseen saakka. Kyseiset yhtiöt käyttivät pitkälle kehitettyä valvontajärjestelmää sellaisten riippumattomien kolmansien välityksellä, jotka valvoivat säännöllisesti hintoja ja asiakkaille myytyjä todellisia määriä Italiassa.
- 51 Club Zurichin ja Club Italian välillä vallitsi erityinen koordinointi. Redaelli ja tämän jälkeen Tréfileurope antoivat tietoja yleiseurooppalaisen järjestelyn jäsenille. Ensin Redaelli ja sittemmin Tréfileurope, DWK ja Tycsa, jotka osallistuivat kumpaankin klubiin, välittivät puolestaan myös tietoja Club Italian jäsenille yleiseurooppalaisen järjestelyn niiden kannalta merkityksellisestä kehityksestä.
- 52 Samanaikaisesti koko vuoden 1996 ajan italialaiset yritykset (ainakin Redaelli, CB, ITC ja Itas), Tycsa ja Tréfileurope kävivät neuvotteluja ja pääsivät vuoden 1996 lopussa erityiseen sopimukseen, jota kutsuttiin ”Etelän sopimukseksi”, jossa vahvistettiin kunkin osallistujan markkinaosuus eteläisissä valtioissa (Belgia, Espanja, Ranska, Italia ja Luxemburg) ja joka sisälsi niiden sitoumuksen neuvotella yhdessä kiintiöt Pohjois-Euroopan tuottajien kanssa.

Club Europe ja alueelliset sopimukset

- 53 Club Zurichin kriisin voittamiseksi siihen aiemmin osallistuneet (joista kuitenkin Italian tuottajat ja erityisesti Redaelli vähemmän säännönmukaisesti osallistuen) jatkoivat niin ikään säännöllisesti tapaamisiaan vuoden 1996 tammikuun ja vuoden 1997 toukokuun välillä. Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK, Tycsa ja Emesa (jäljempänä pysyvät jäsenet) sopivat lopulta vuoden 1997 toukokuussa tarkistetusta yleiseurooppalaisesta järjestelystä, jolla ne jakoivat kiintiöt, jotka oli laskettu erityisen viitealueen ja viiteajanjakson (vuoden 1995 viimeisestä neljänneksestä vuoden 1997 ensimmäiseen neljännekseen) perusteella. Tätä yleiseurooppalaisen järjestelyn toista vaihetta kutsutaan nimellä Club Europe.

- 54 Pysyvät jäsenet jakoivat myös asiakkaat ja vahvistivat tuotteiden hinnat (erityisesti yhtä aikaa maa- ja asiakaskohtaisesti). Ne sopivat koordinointisäännöistä, joihin kuului sellaisten koordinaattorien nimeäminen, jotka olivat vastuussa järjestelyjen täytäntöönpanosta maittain, sekä niiden koordinoimisesta muiden sellaisten asianomaisten yritysten kanssa, jotka toimivat kyseisissä maissa tai joiden toiminta kohdistui samoihin asiakkaisiin. Niiden edustajat lisäksi kokoontuivat säännöllisesti eri tasoilla (johtajat ja myyntiedustajat) valvoakseen järjestelyjen täytäntöönpanoa. He vaihtoivat arkaluonteisia kaupallisia tietoja. Tilanteessa, jossa sovitusta kaupallisesta toiminnasta poikettiin, sovellettiin tarkoituksenmukaista korvausjärjestelmää.
- 55 Tämän yleiseurooppalaisen järjestelyn puitteissa pysyvät jäsenet, joihin italialaiset tuottajat ja Fundia Hjulsbro AB (jäljempänä Fundia) ajoittain liittyivät, jatkoivat myös kahdenvälistä (tai monenvälistä) yhteydenpitoa ja osallistuivat hintojen vahvistamiseen ja asiakkaiden jakamiseen tapauskohtaisesti, jos niillä oli tähän intressi (sen mukaan, miten ne olivat läsnä neuvottelujen kohteena olevilla markkinoilla).
- 56 Ajanjaksolla, joka ulottui ainakin vuoden 2000 syyskuusta vuoden 2002 syyskuussa toteutettuihin komission tarkastuksiin saakka, pysyvät jäsenet sekä ITC, CB, Redaelli, Itas ja SLM kokoontuivat säännöllisesti tarkoituksenaan liittää italialaiset yritykset Club European pysyviksi jäseniksi.
- 57 Saman ajanjakson aikana keskusteltiin asiakaskohtaisten kiintiöiden jakamisesta maantieteellisiä alueita koskevien yleisten kiintiöiden vahvistamisen ohella. Yrityksen, joka tavanomaisesti koordinoi tiettyjä kansallisia markkinoita, oli myös hoidettava neuvotteluja kyseiseen maahan sijoittautuneita asiakkaita koskevien kiintiöiden yksityiskohtaiseksi jakamiseksi.
- 58 Club European jäsenet yrittivät lisäksi hankkia pysyviksi jäseniksi paitsi italialaisia tuottajia myös kaikkia muita tärkeitä jänneteräksen tuottajia, joiden kanssa niillä oli ollut järjestelyjä tai joiden kanssa niillä oli aikaisemmin ollut kahden- tai monenvälistä yhteydenpitoa, ja jakaa uudelleen maakohtaiset eurooppalaiset kiintiöt, kuten oli tehty Club Zurichin puitteissa.
- 59 Samanaikaisesti yleiseurooppalaisen järjestelyn ja Club Italian kanssa viisi espanjalaista yritystä (TQ, Tycsa, Emesa, Galycas ja Proderac – viimeksi mainittu vuoden 1994 toukokuusta lähtien) ja kaksi portugalilaista yritystä – Socitrel vuoden 1994 huhtikuusta ja Fapricela vuoden 1998 joulukuusta lähtien – sopivat Espanjan ja Portugalin osalta pysyttävänsä markkinaosuutensa vakaana ja vahvistavansa kiintiöitä, jakavansa asiakkaita – julkiset rakennusurakat mukaan lukien – ja vahvistavansa hinnat ja maksuehdot. Ne vaihtoivat lisäksi arkaluonteisia kaupallisia tietoja (Club España).
- 60 Yleiseurooppalaiset ja alueelliset järjestelyt (Club Italia/Club España/Etelän sopimus) olivat voimassa komission vuoden 2002 syyskuussa tekemiin tarkastuksiin saakka.
- 61 Komissio toteaa erityisesti Nedristä, että tämä osallistui kartelliin välittömästi 1.1.1984–19.9.2002 (riidanalaisen päätöksen 802 perustelukappale).
- 62 Se toteaa seuraavaksi, että Hit Groep omisti suoraan ja välillisesti Nedrin koko osakepääoman 1.5.1987–1.5.1994 ja 31.12.1997–17.1.2002. Näiden kahden ajanjakson välisestä ajanjaksosta, jolloin Nedri kuului Nedri Draht Beteiligungs GmbH:lle, joka oli 70-prosenttisesti Hit Groepin ja 30-prosenttisesti Thyssen Draht AG:n määräysvallassa, komissio toteaa, ettei sen hallussa ole riittävästi seikkoja, joilla voitaisiin osoittaa, että Hit Groep käytti tai saattoi käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa Nedriin. Se ei näin ollen katso, että Hit Groep olisi vastuussa Nedrin kilpailusääntöjen rikkomista merkittävästä toiminnasta ajanjaksolla 1.5.1994–31.12.1997 (riidanalaisen päätöksen 804 perustelukappale).
- 63 Riidanalaisen päätöksen 805–812 perustelukappaleessa komissio olettaa, että Hit Groepillä, joka omisti Nedrin kaikki osakkeet 1.1.1998–17.1.2002, oli ratkaiseva vaikutusvalta Nedriin, ja hylkää Hit Groepin argumentit, joilla pyritään kumoamaan tämä oletama.

64 Riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 9 kohdassa komissio katsoo, että Nedri ja Hit Groep rikkoivat SEUT 101 artiklaa osallistumalla Nedrin tapauksessa 1.1.1984–19.9.2002 ja Hit Groepin tapauksessa 1.1.1998–17.1.2002 sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen kokonaisuuteen jänneteräksen alalla.

65 Riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 9 kohdassa komissio määrää yhtäältä Nedrille ja Hit Groepille yhdessä ja yhteisvastuullisesti 5 056 500 euron sakon ja toisaalta Hit Groepille 1 877 500 euron sakon.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

66 Nedri nosti nyt esillä olevan kanteen unionin yleiseen tuomioistuimeen 13.9.2010 toimittamallaan kannekirjelmällä.

67 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 6.6.2011 tekemällään päätöksellä komissiota toimittamaan sille toisen muutospäätöksen. Komissio noudatti tätä pyyntöä 16.6.2011.

68 Nedri totesi 26.7.2011 päivätyllä kirjeellä, ettei se halunnut mukauttaa kanneperusteitaan toisen muutospäätöksen tekemisen jälkeen.

69 Kirjallinen menettely päättyi 15.12.2011, kun komissio jätti oikaisun vastauskirjelmänsä.

70 Kun unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoa muutettiin 23.9.2013 lukien, esittelevä tuomari määrättiin kuudenteen jaostoon, jonka käsiteltäväksi esillä oleva asia tämän vuoksi siirrettiin 3.10.2013.

71 Unionin yleisen tuomioistuimen 2.5.1991 annetun työjärjestyksen 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu alustava kertomus toimitettiin kuudennelle jaostolle 8.11.2013.

72 Unionin yleisen tuomioistuimen 2.5.1991 annetun työjärjestyksen 64 artiklassa määrättyinä prosessinjohtotoimina unionin yleinen tuomioistuin esitti 17.12.2013 kantajalle kirjallisesti kysymyksen, joka koski 18.7.2013 annetun tuomion Schindler Holding ym. v. komissio (C-501/11 P, Kok., EU:C:2013:522) mahdollisia vaikutuksia sen kanteen tueksi esitettyyn ensimmäiseen kanneperusteeseen. Kantaja vastasi tähän kysymykseen.

73 Nedri peruutti 30.1.2014 päivätyllä kirjeellä kanteensa tueksi esittämänsä ensimmäisen kanneperusten, joka koski SEUT 101 artiklan ja asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan rikkomista ja perusteluvollisuuden laiminlyömistä.

74 Unionin yleinen tuomioistuin päätti 14.5.2014 esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn.

75 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin ja suullisiin kysymyksiin kuultiin 27.6.2014 pidetyssä istunnossa.

76 Nedri vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 9 kohdan sen ajanjakson osalta, jonka ajalta Hit Groepin vastuu rikkomisesta asetetaan kyseenalaiseksi

— kumoaa riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 9 kohdan sille määrätyn sakon määrän osalta

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

77 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

- hylkää kanteen
- velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

- 78 Nedri esittää kaksi perustetta kumoamisvaatimuksensa tueksi.
- 79 Nedri väittää ensinnäkin, että komissio rikkoi asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohtaa ja vuoden 2006 suuntaviivoja sekä loukkasi kohtuusperiaatetta ja suhteellisuusperiaatetta ja laiminlöi perusteluvelvollisuutta, kun se sovelsi enimmäismäärää, joka on kymmenen prosenttia sen edellisen tilikauden liikevaihdosta, sen vuoden 2009 liikevaihtoon, vaikka komission olisi pitänyt soveltaa kyseistä enimmäismäärää sen vuoden 2002 liikevaihtoon.
- 80 Nedri vetoaa toiseksi siihen, että komissio yhtäältä rikkoi yhteistyötiedonannon 23 kohtaa ja toisaalta laiminlöi perusteluvelvollisuutta, kun se myönsi Nedrille vain 25 prosentin alennuksen sakon määrästä 30 prosentin alennuksen sijaan.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan ja vuoden 2006 suuntaviivojen rikkomista, kohtuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen loukkaamista sekä perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, koska komissio sovelsi 10 prosentin enimmäismäärää tilikauteen 2009 eikä tilikauteen 2002 Nedrille määräämänsä sakon määrän laskemisen yhteydessä

Riidanalaisen päätöksen mieleen palauttaminen

- 81 Riidanalaisen päätöksen 1063 perustelukappaleesta ja sitä seuraavista perustelukappaleista ilmenee, että komissio katsoi, että määrittääkseen asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdassa säädetyn enimmäismäärän, joka on kymmenen prosenttia liikevaihdosta, sen oli otettava huomioon tilikauden 2009 liikevaihto, minkä Nedri riitauttaa ja katsoo, että huomioon olisi pitänyt ottaa tilikausi 2002, joka on viimeinen vuosi, jonka aikana se oli osallistunut rikkomiseen.

Asianosaisten lausumat

- 82 Nedri väittää lähinnä, että komissio sovelsi virheellisesti enimmäismäärää, joka on kymmenen prosenttia liikevaihdosta, tilikauteen 2009 ja jätti huomiotta sen vaatimuksen ottaa tämän osalta huomioon tilikausi 2002. Se katsoo, että tällä tavoin toimiessaan komissio rikkoi asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohtaa ja vuoden 2006 suuntaviivoja ja erityisesti niiden 32 kohtaa ja loukkasi kohtuusperiaatetta ja suhteellisuusperiaatetta.
- 83 Kantajan mukaan 7.6.2007 annetusta tuomiosta Britannia Alloys & Chemicals v. komissio (C-76/06 P, Kok., EU:C:2007:326, 20 ja 25 kohta) ilmenee, että kun kyseessä olevan yhtiön taloudellinen tilanne on muuttunut merkittävästi aikana, joka sijoittuu rikkomiseen syyllistymisen ja päätöksen, jolla sille määrätään sakko, tekemisen väliin, huomioon on otettava yrityksen tosiasiallinen taloudellinen tilanne aikana, jona rikkomiseen on syyllistytty.
- 84 Kantajan mukaan sen vuonna 2009 toteuttama liikevaihto ei missään tapauksessa edusta normaalin taloudellisen toiminnan täyttä tilikautta 12 kuukauden ajalta eikä kuvasta sen tosiasiallista taloudellista tilannetta aikana, jona rikkomiseen syyllistyttiin.

- 85 Nedrin liikevaihto vuonna 2001 oli nimittäin 31 641 636 euroa ja vuonna 2009 se oli 69 345 000 euroa. Tämä kehitys johtuu yhtäältä raaka-aineiden voimakkaasta hinnannoususta ja toisaalta siitä, että WDI aloitti uudelleen toimintansa jänneteräsalalla saman ajanjakson aikana.
- 86 Kantaja väittää, että yrityksen taloudellinen tilanne muuttui näin ollen merkittävästi aikana, joka sijoittuu rikkomiseen syyllistymisen ja lopullisen päätöksen tekemisen väliin, minkä vuoksi komission olisi perusteltua ottaa huomioon rikkomisajanjakson viimeinen eli vuoden 2002 tilikausi.
- 87 Kantaja katsoo myös, että koska se valmistaa vain yhtä tuotetta, seuraamukset sille ovat paljon raskaammat kuin suurille yrityksille, joilla on paljon erilaista toimintaa.
- 88 Komissio riitauttaa nämä perustelut.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

– Periaatteiden mieleen palauttaminen

- 89 Asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaan komissio voi päätöksellään määrätä yrityksille tai yritysten yhteenliittymille sakon, jos ne tahallaan tai tuottamuksesta rikkovat SEUT 101 artiklan tai SEUT 102 artiklan määräyksiä. Kunkin rikkomiseen osallisen yrityksen tai yritysten yhteenliittymän osalta sakko on enintään kymmenen prosenttia sen edellisen tilikauden liikevaihdosta.
- 90 Oikeuskäytännössä on täsmennetty, että asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdassa säädetyn liikevaihdosta laskettavan enimmäismäärän tarkoituksena on estää se, että komission määräämät sakot olisivat suhteettomia kyseessä olevan yrityksen kokoon nähden (tuomio Britannia Alloys & Chemicals v. komissio, EU:C:2007:326, 24 kohta).
- 91 Kyseessä on näin ollen kaikkiin yrityksiin yhdenmukaisesti sovellettava ja niiden koon perusteella määräytyvä enimmäismäärä, jolla on erillinen ja rikkomuksen vakavuuteen ja kestoon liittyvien arviointiperusteiden tavoitteeseen nähden itsenäinen tavoite. Tämän enimmäismäärän ainoana mahdollisena seurauksena on se, että näiden arviointiperusteiden perusteella laskettua sakon määrää alennetaan korkeimmalle sallitulle tasolle. Sen soveltaminen merkitsee sitä, että kyseessä oleva yritys ei maksa sakkoa, joka näiden arviointiperusteiden perusteella toteutetusta arvioinnista lähtökohtaisesti seuraa (tuomio 28.6.2005, Dansk Rørindustri ym. v. komissio, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, Kok., EU:C:2005:408, 281–283 kohta).
- 92 Toisin sanoen sen tavoitteena, että asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdassa on vahvistettu yläraja, joka on 10 prosenttia kunkin rikkomiseen osallistuneen yrityksen liikevaihdosta, on etenkin välttää se, että kyseistä ylärajaa suuremman sakon määräämisellä ylitetään yrityksen maksukyky ajankohtana, jolloin sen katsotaan olevan vastuussa rikkomisesta ja komissio määrää sille rahamääräisen seuraamuksen (tuomio 4.9.2014, YKK ym. v. komissio, C-408/12 P, Kok., EU:C:2014:2153, 63 kohta).
- 93 Asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu ”edellinen tilikausi” tarkoittaa lähtökohtaisesti asianomaisen yrityksen toiminnan viimeistä täyttä tilikautta päätöksen tekemispäivään nähden (tuomio 28.4.2010, Gütermann ja Zwicky v. komissio, T-456/05 ja T-457/05, Kok., EU:T:2010:168, 80 kohta; ks. myös vastaavasti edellä 83 kohdassa mainittu tuomio Britannia Alloys & Chemicals v. komissio, EU:C:2007:326, 32 kohta).
- 94 Sekä sen järjestelmän tavoitteista, jonka osa asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan toinen alakohta on, että edellä 92 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, että kymmenen prosentin enimmäismäärän soveltaminen edellyttää näin ollen yhtäältä, että komissiolla on tiedossaan päätöksen tekoajankohtaa edeltäneen tilikauden liikevaihto, ja toisaalta, että nämä tiedot koskevat normaalin

taloudellisen toiminnan täyttä tilikautta 12 kuukauden ajalta (tuomio 29.11.2005, Britannia Alloys & Chemicals v. komissio, T-33/02, Kok., EU:T:2005:428, 38 kohta ja edellä 93 kohdassa mainittu tuomio Gütermann ja Zwicky v. komissio, EU:T:2010:168, 95 kohta).

- 95 Vaikka edellä 83 kohdassa mainitusta tuomiosta Britannia Alloys & Chemicals v. komissio (EU:C:2007:326, 32 kohta) ilmenee, että asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdassa säädetyn sakon enimmäismäärän laskemiseksi komission on lähtökohtaisesti otettava huomioon asianomaisen yrityksen liikevaihto viimeisellä täydellä tilikaudella ennen päätöksen, jossa sille määrätään sakko, tekemistä, säännöstön, jonka osa kyseinen säännös on, asiayhteydestä ja tavoitteista ilmenee kuitenkin, että kun liikevaihto tilikautena, joka edeltää komission päätöksen tekemistä, ei edusta normaalin taloudellisen toiminnan täyttä tilikautta 12 kuukauden ajalta eikä näin ollen anna mitään hyödyllistä tietoa asianomaisen yrityksen tosiasiallisesta taloudellisesta tilanteesta ja sille määrättävän sakon asianmukaisesta tasosta, kyseistä liikevaihtoa ei voida ottaa huomioon sakon enimmäismäärän määrittämiseksi. Tässä jälkimmäisessä tapauksessa, joka sattuu vain poikkeuksellisissa olosuhteissa, komission on sakon enimmäismäärän laskemiseksi otettava huomioon viimeisen normaalin taloudellisen toiminnan täysi tilikausi (tuomio 12.12.2012, 1. garantovaná v. komissio, T-392/09, EU:T:2012:674, 86 kohta, pysytetty muutoksenhaussa tuomiolla 15.5.2014, 1. garantovaná v. komissio, C-90/13 P, EU:C:2014:326).
- 96 Siten esimerkiksi tilanteessa, jossa tilikausi on päätynyt ennen päätöksen tekemistä, mutta kyseisen yrityksen vuotuista tilinpäätöstä ei ole vielä tehty tai vielä ilmoitettu komissiolle, sillä on oikeus ja jopa velvollisuus käyttää aikaisemman tilikauden liikevaihtoa asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi. Samoin jos yritys on kirjanpitokäytäntöjen uudelleenorganisoinniseksi tai muuttamiseksi esittänyt edellisen tilikauden osalta tilejä, jotka koskevat alle 12 kuukauden ajanjaksoa, komissiolle on oikeus käyttää aikaisemman täyden tilikauden liikevaihtoa tämän säännöksen soveltamiseksi. Tämä pätee myös silloin, kun kyseessä olevalla yrityksellä ei ole ollut lainkaan liikevaihtoa komission päätöksen tekemistä edeltäneenä tilikautena (edellä 94 kohdassa mainittu asia Britannia Alloys & Chemicals v. komissio, EU:T:2005:428, 39 kohta, pysytetty edellä 83 kohdassa mainitussa tuomiossa Britannia Alloys & Chemicals v. komissio, EU:C:2007:326, 27 ja 30 kohta).
- 97 Oikeuskäytännössä kantajan argumentista, jonka mukaan sen tietyn vuoden kokonaisliikevaihto on ”keinotekoisesti korkea” raaka-aineen hinnan väitetyt huomattavan nousun vuoksi, on kuitenkin katsottu, että on riittävää todeta, että vaikka tällainen seikka olisi näytetty toteen, se ei olisi esteenä tällaisen liikevaihdon huomioon ottamiselle sakon enimmäismäärän laskemiseksi. Oikeuskäytännöstä voidaan nimittäin päätellä, että yrityksen liikevaihto voidaan ottaa tässä tarkoituksessa huomioon, vaikka se poikkeaisi huomattavasti edeltävien tilikausien liikevaihdosta, jos se vastaa täyttä tilikautta, jonka aikana taloudellista toimintaa on tosiasiallisesti harjoitettu. Tästä on täsmennettävä, että oikeuskäytännössä käytetyllä viittauksella ”normaalin taloudellisen toiminnan täyteen tilikauteen” pyritään siihen, ettei huomioon oteta tilikautta, jonka aikana asianomainen yritys oli lopettamassa liiketoimintaansa, vaikka kaikki taloudellinen toiminta ei vielä ollutkaan päätynyt, eikä – yleisemmin – tilikautta, jonka aikana asianomaisen yrityksen käyttäytyminen markkinoilla ei vastannut tavanomaisen ehdoin taloudellista toimintaa harjoittavan yrityksen käyttäytymistä. Pelkästään se, että liikevaihto tai voitto tietyllä tilikaudella on huomattavasti alhaisempi tai suurempi kuin edellisillä tilikausilla, ei puolestaan merkitse sitä, ettei asianomainen tilikausi olisi normaalin taloudellisen toiminnan täysi tilikausi (tuomio 12.12.2012, Almamet v. komissio, T-410/09, EU:T:2012:676, 253 kohta).
- 98 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on lisäksi niin, että SEUT 296 artiklan mukainen perusteluvollisuus määräytyy kyseisen toimenpiteen luonteen mukaan ja perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmeittävä toimenpiteen tehneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja tarve, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, koska tutkittaessa, ovatko

toimenpiteen perustelut EY 296 artiklan mukaisia, on otettava huomioon paitsi toimenpiteen sanamuoto myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (tuomio 2.4.1998, komissio v. Sytraval ja Brink's France, C-367/95 P, Kok., EU:C:1998:154, 63 kohta; tuomio 30.9.2003, Saksa v. komissio, C-301/96, Kok., EU:C:2003:509, 87 kohta ja tuomio 22.6.2004, Portugali v. komissio, C-42/01, Kok., EU:C:2004:379, 66 kohta).

- 99 Suhteellisuusperiaatteesta on palautettava mieleen, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan se edellyttää, että unionin toimielinten säädöksillä, päätöksillä ja muilla toimilla ei saa ylittää niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista niillä lainmukaisesti tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaan, eli silloin, kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä, on valittava vähiten rajoittava, eivätkä toimenpiteistä aiheutuvat haitat saa olla liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden (ks. tuomio 17.10.2013, Schaible, C-101/12, Kok., EU:C:2013:661, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

– Ensimmäisen kanneperusteen perusteltavuus

- 100 Nedri väittää käsiteltävässä asiassa lähinnä, että vuosina 2002–2009 sen rakennetta muutettiin ja sen liikevaihto kasvoi ja että näiden seikkojen vuoksi on perusteltua, ettei tilikautta 2009 oteta huomioon enimmäismäärän, joka on kymmenen prosenttia liikevaihdosta, määrittämiseksi, koska se ei kuvasta sen todellista taloudellista tilannetta ajanjaksolla, jona rikkomiseen syyllistyttiin (eli vuosina 1987–2002).
- 101 On todettava, että Nedrin liikevaihto tilikaudella 2009 vastaa riidanalaisen päätöksen tekemistä ”[edeltävän] tilikauden liikevaihtoa” ja että se vastaa täyttä tilikautta, jonka aikana kantaja tosiasiallisesti harjoitti taloudellista toimintaa, mitä se ei sitä paitsi kiistä.
- 102 Kun otetaan huomioon edellä 93 ja 95 kohdassa mainittu unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytäntö, Nedrin argumenteilla, jotka koskevat yhtäältä siihen kohdistuneita rakenteellisia muutoksia ja toisaalta sen liikevaihdon kasvua vuosien 2002 ja 2009 välillä, ei näin ollen ole merkitystä, koska nämä seikat eivät ole poikkeuksellisia olosuhteita, joiden vuoksi komission olisi perusteltua ottaa huomioon vuoden 2009 tilikautta edeltäneen tilikauden liikevaihto.
- 103 Tästä on katsottava, ettei se, että WDI aloitti uudelleen toimintansa jänneteräsalalla, ole edellä 96 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö huomioden poikkeuksellinen olosuhde, jonka vuoksi komission olisi ollut perusteltua ottaa huomioon muu kuin riidanalaisen päätöksen tekemistä edeltänyt tilikausi.
- 104 Kantajan perusteluista, jotka perustuvat edellä 83 kohdassa mainitun tuomion Britannia Alloys & Chemicals v. komissio (EU:C:2007:326) 25 kohtaan siltä osin kuin kantajan mukaan olisi otettava huomioon liikevaihto, joka kuvastaa sen todellista taloudellista tilannetta ”aikana, jona rikkomiseen syyllistyttiin”, mikä merkitsisi kaikkien kyseistä ajanjaksoa myöhempien tilikausien hylkäämistä, on todettava, että tällainen tulkinta merkitsisi järjestelmällistä poikkeamista asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohtaa koskevasta oikeuskäytännöstä, jonka mukaan poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta on otettava huomioon riidanalaisen päätöksen tekemistä edeltävän tilikauden kokonaisliikevaihto. Edellä 83 kohdassa mainitussa tuomiossa Britannia Alloys & Chemicals v. komissio (EU:C:2007:326) ei ole mitään viitteitä siitä, että unionin tuomioistuimen tarkoituksena olisi ollut poiketa tästä vakiintuneesta oikeuskäytännöstä. On päinvastoin todettava, että kyseinen oikeuskäytäntö pysytetään selvästi edellä 83 kohdassa mainitun tuomion Britannia Alloys & Chemicals v. komissio (EU:C:2007:326) 30 ja 41 kohdassa. Unionin tuomioistuimen antaman tuomion 25 kohtaa on näin ollen tarkasteltava kyseisen asian olosuhteissa eikä siten, että sillä poikettaisiin yleisesti asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan säännöksistä ja sille oikeuskäytännössä annetusta tulkinnasta.

- 105 Komissio viittasi näin ollen virhettä tekemättä kantajan vuoden 2009 liikevaihtoon, joka oli liikevaihto, joka sen oli edellä mainitun oikeuskäytännön mukaisesti otettava huomioon (edellä 93 ja 97 kohta).
- 106 Komissio ei näin ollen ole rikkonut asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohtaa.
- 107 Tästä seuraa, että kun komissio viittasi tilikauteen 2009 asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdassa säädetyn kymmenen prosentin enimmäismäärän laskemiseksi, se ei loukannut suhteellisuusperiaatetta, kun se otti huomioon – kuten sen velvollisuutena oli – kantajan viimeisen normaalin taloudellisen toiminnan täyden tilikauden 12 kuukauden ajalta.
- 108 Lopuksi on hylättävä väite, joka koskee perustelujen puuttumista, koska riidanalaisen päätöksen 1063 perustelukappaleessa ja sitä seuraavissa perustelukappaleissa esitetään ymmärrettävästi syyt, joiden vuoksi komissio viittasi kantajan vuoden 2009 liikevaihtoon.
- 109 Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen hylättävä.

Toinen kanneperuste, joka koskee yhteistyötiedonannon 23 kohdan rikkomista ja perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, koska komission olisi pitänyt myöntää kantajalle 30 prosentin eikä 25 prosentin alennus sakon määrästä

Riidanalaisen päätöksen mieleen palauttaminen

- 110 Riidanalaisen päätöksen 1082–1087 perustelukappaleesta ilmenee, että komissio katsoi, että Nedrin yhteistyö huomioiden sille voitiin myöntää 25 prosentin alennus sakon määrästä.

Asianosaisten lausumat

- 111 Nedri väittää, että koska se oli toinen yritys, joka täytti yhteistyötiedonannon 21 kohdan edellytykset, sille voitiin myöntää enintään 30 prosentin alennus sakon määrästä.
- 112 Nedri muistuttaa ensiksi, että se toimitti hallussaan olleet todisteet 23.10.2002 eli vähän yli kuukausi tarkastusten, jotka suoritettiin 19. ja 20.9.2002, jälkeen. Komissio katsoi, että se oli näin ollen myötävaikuttanut menettelyyn sen alkuvaiheessa (riidanalaisen päätöksen 1087 perustelukappale). Nedri lisäksi täydensi yhteistyöpyyntöään 29.3.2004.
- 113 Nedri katsoo toiseksi, että komissio myöntää, että sen toimittamilla lukuisilla ja yksityiskohtaisilla tiedoilla, jotka koskivat yleiseurooppalaista järjestelyä kokonaisuudessaan ja erityisesti Club Zürichä, Skandinavian markkinoita – Addtek mukaan lukien – ja Club Europea, oli merkittävää lisäarvoa (riidanalaisen päätöksen 1084 perustelukappale).
- 114 Nedri katsoo kuitenkin yhtäältä, että kun otetaan huomioon tapa, jolla komissio kokosi toimitetut tiedot yhteen riidanalaisessa päätöksessä, näiden tietojen yksityiskohtaisuuden taso ja määrä eivät käy täysimääräisesti ilmi.
- 115 Se katsoo toisaalta, että komissio katsoi riidanalaisen päätöksen 1085 perustelukappaleessa virheellisesti, että toimitetut tiedot, jotka koskivat asiakkaiden jakamista ja kiintiöitä Saksan markkinoilla, eivät olleet myötävaikuttaneet merkittävästi rikkomisen ymmärtämiseen tai osoittamiseen. Nedrin mukaan se oli nimittäin ensimmäinen, joka toimitti arvokkaita tietoja Club European puitteissa käydyistä keskusteluista, jotka koskivat asiakkaiden jakamista ja kiintiöitä Saksan markkinoilla. Se täsmentää, että se toimitti niin ikään todisteita useista kokouksista, jotka koskivat asiakkaiden jakamista. Komission Saksan markkinoista saamista tiedoista, joita tarkoitetaan riidanalaisen päätöksen 354–357 alaviitteessä, viitataan näin ollen Nedriltä peräisin oleviin

asiakirjoihin. Nedrin mukaan komissio olisi voinut ilman sen toimittamia todisteita näyttää toteen vain muutaman kokouksen pitämisen, mitä komissio ei kantajan mukaan kiistänyt riidanalaisen päätöksen 1085 perustelukappaleessa. Nedri lisää, ettei komissio ole myöskään esittänyt perusteluja arvioinnilleen, jonka mukaan kyseisillä tiedoilla ei ollut merkittävää lisäarvoa.

116 Nedri väittää lopuksi, että riidanalaisessa päätöksessä olevat lukuisat viittaukset sen tietojensaantipyyntöihin antamiin vastauksiin, sen sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevaan pyyntöön, tutkinnan yhteydessä toimitettuihin lisätietoihin ja vahvistuksiin, jotka se saattoi antaa komission olettimiin (riidanalaisen päätöksen 1082 ja 1087 perustelukappale), osoittavat, että sen yhteistyö oli laajaa ja jatkuvaa.

117 Nedrin mukaan sille myönnettiin siis virheellisesti vain 25 prosentin eikä 30 prosentin alennus.

118 Komissio riitauttaa nämä perustelut.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

119 Yhteistyötiedonannon 20 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa todetaan seuraavaa:

”20. Yritykset, jotka eivät täytä – – jaksossa [, joka koskee vapautusta sakoista,] esitettyjä edellytyksiä, voivat saada lievennystä sakkoihin, jotka olisi määrätty muussa tapauksessa.

21. Sakkojen lieventämiseksi yrityksen on toimitettava komissiolle epäilystä kilpailusääntöjen rikkomisesta todisteita, joilla on merkittävää lisäarvoa suhteessa komission hallussa jo oleviin todisteisiin, ja sen on lopetettava osallistumisensa epäilyyn kilpailusääntöjen rikkomiseen viimeistään siinä vaiheessa, kun se toimittaa todisteet.

22. Käsitteellä ’lisäarvo’ viitataan siihen, missä määrin toimitetut todisteet luonteensa ja/tai yksityiskohtaisuutensa vuoksi parantavat komission mahdollisuuksia vahvistaa kyseessä olevat tosiseikat. Arvioidessaan tätä komissio katsoo yleensä kirjallisten todisteiden, jotka ovat peräisin ajankohdalta, jota tosiseikat koskevat, olevan arvokkaampia kuin jälkeinpäin tuotetut todisteet. Samoin kyseessä oleviin tosiseikkoihin suoraan liittyvät todisteet katsotaan yleensä arvokkaammiksi kuin todisteet, jotka liittyvät niihin vain välillisesti.

23. Komissio määrittelee kaikissa hallintomenettelyn päätteeksi tekemissään lopullisissa päätöksissä seuraavat seikat:

a) oliko yrityksen toimittamilla todisteilla merkittävää lisäarvoa suhteessa komission hallussa samana ajankohtana olleisiin todisteisiin,

b) kuinka paljon yrityksellä määrättäviä sakkoja lievennetään. Tämä ratkaistaan seuraavalla tavalla muussa tapauksessa määrättyjen sakkojen perusteella:

– –

– toinen yritys, joka täyttää 21 kohdan mukaiset edellytykset: sakkoja lievennetään 20–30 prosenttia,

– –

Sakkojen lievennyksen tason ratkaisemiseksi kussakin näistä ryhmistä, komissio ottaa huomioon sen, minä ajankohtana 21 kohdan mukaiset edellytykset täyttävät todisteet toimitettiin ja missä määrin ne sisälsivät lisäarvoa. Komissio voi myös ottaa huomioon yrityksen todisteiden toimittamispäivän jälkeisen yhteistyön laajuuden ja jatkuvuuden.

Jos yritys lisäksi toimittaa todisteita komissiolle aikaisemmin tuntemattomista tosiseikoista, jotka liittyvät suoraan epäillyn kartellin vakavuuteen tai keston, komissio ei ota näitä tosiseikkoja lukuun määrittäessään sakkoa, joka määrätään kyseiset todisteet toimittaneelle yritykselle.”

- 120 Sen alennusprosenttimäärän määrittämiseksi, johon toisella yrityksellä on oikeus, komission on näin ollen otettava huomioon todisteiden toimittamispäivä ja niiden lisäarvo. Se voi myös ottaa huomioon – mutta sen ei kuitenkaan tarvitse tehdä tätä – yrityksen yhteistyön laajuuden ja jatkuvuuden todisteiden toimittamispäivän jälkeen.
- 121 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että komissio otti huomioon ajankohdan, jona Nedrin myötävaikutus tapahtui (riidanalaisen päätöksen 1082 ja 1087 perustelukappale), ja että se arvioi tämän toimittamien todisteiden lisäarvoa (riidanalaisen päätöksen 1082 ja 1085 perustelukappale). Se otti niin ikään huomioon Nedrin yhteistyön laajuuden ja jatkuvuuden todisteiden toimittamispäivän jälkeen (riidanalaisen päätöksen 1087 perustelukappale).
- 122 Riidanalaisen päätöksen perustelujen puuttumista koskeva väite on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.
- 123 On lisäksi muistutettava, että yhteistyötiedonannon 23 kohdassa todetaan, että toisen yrityksen, joka täyttää kyseisen tiedonannon 21 kohdan mukaiset edellytykset, sakkoja lievennetään 20–30 prosenttia ja että tämän vaihteluvälin puitteissa sakkojen määrän alentaminen riippuu edellä 120 kohdassa mainitusta kolmesta kriteeristä.
- 124 Yhteistyön varhaisuus ja toimitettujen todisteiden lisäarvo samoin kuin yrityksen todisteiden toimittamispäivän jälkeisen yhteistyön mahdollisen laajuuden huomioiminen ovat kumulatiivisia kriteerejä, joita punnitaan kunkin yksittäistapauksen asiayhteyden ja olosuhteiden mukaan ja jotka voivat johtaa alennukseen, jonka vaihteluväli on 20–30 prosenttia sakon määrästä.
- 125 Kun kyse siitä, miten komissio sovelsi näitä eri kriteerejä, on ensinnäkin todettava sen hetken arvioinnin osalta, jona Nedri toimitti todisteensa, että se esitti sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevan pyyntönsä kuukausi tarkastusten jälkeen.
- 126 Vaikka Nedrin yhteistyö siis toki tapahtui hallinnollisen menettelyn alkuvaiheessa – minkä komissio sitä paitsi toteaa riidanalaisessa päätöksessä (1087 perustelukappale) –, se ei kuitenkaan tapahtunut välittömästi tarkastusten jälkeen toisin kuin esimerkiksi ITC:n yhteistyö.
- 127 Komissio voi ottaa tällaiset tosiasialliset olosuhteet huomioon, kun se arvioi sen alennuksen prosenttimäärää, jonka se voi myöntää sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevan pyynnön esittäjälle tämän yhteistyön perusteella.
- 128 Toiseksi Nedrin myötävaikutuksen lisäarvosta on todettava ensinnäkin, että komissio otti huomioon sen, että sen antamat tiedot koskivat koko yleiseurooppalaista järjestelyä ja muun muassa Club Zurichiä, Skandinavian markkinoita – Addtek mukaan lukien – ja Club Europea, ja että se myönsi näiden seikkojen lisäarvon. Tämä ilmenee riidanalaisen päätöksen 1082–1084 perustelukappaleesta.
- 129 Nedrin argumenteista, jotka koskevat Saksan markkinoita, on todettava seuraavaksi, että komissio katsoi lähinnä, että nämä seikat eivät olleet myötävaikuttaneet merkittävästi rikkomisen ymmärtämiseen tai osoittamiseen eikä niiden lisäarvo näin ollen ollut merkittävä.

- 130 On todettava, että tähän arviointiin vastatakseen kantaja tyytyy esittämään, että se oli ensimmäinen, joka esitti komissiolle tätä koskevat todisteet, että nämä todisteet koskivat suurta määrää kokouksia, joiden aiheena oli asiakkaiden jakaminen, ja että ilman niitä komissio olisi voinut näyttää toteen vain joidenkin kokousten pitämisen.
- 131 Se ei kuitenkaan osoita, millä tavoin komission väite, jonka mukaan asiakkaiden jakaminen Saksan markkinoilla on vain esimerkki muiden joukossa tällaisesta jakamisesta, jota kuvataan riidanalaisen päätöksen 9.1.3.6 osastossa, olisi virheellinen, ja tätä koskevilla todisteilla on siis todellakin vain suhteellista lisäarvoa.
- 132 On katsottava, että myös Nedrin esittämillä todisteilla, joiden perusteella voitiin näyttää toteen joidenkin Club European kokousten, jotka koskivat yhtä sen puitteissa koordinoitujen maantieteellisten markkinoiden osaa eli Saksan markkinoita, pitäminen (se viittaa tältä osin riidanalaisen päätöksen 220 perustelukappaleeseen – ja alaviitteeseen 354 – ja 223 perustelukappaleeseen – ja alaviitteeseen 357), on vain suhteellista lisäarvoa. Toisen näitä markkinoita koskevan kokouksen pitäminen voitiin nimittäin näyttää toteen erään toisen kartellin jäsenen esittämillä todisteilla (ks. riidanalaisen päätöksen 221 perustelukappale ja alaviitteet 354 ja 355), kuten komissio perustellusti toteaa.
- 133 Kolmanneksi on todettava, että riidanalaisen päätöksen 1087 perustelukappaleesta ilmenee, että komissio todella otti huomioon Nedrin myöhemmän yhteistyön.
- 134 Kun otetaan huomioon ajankohta, jona Nedrin yhteistyöpyyntö esitettiin, sen komissiolle toimittamien todisteiden lisäarvo ja sen myöhempi yhteistyö, on näin ollen katsottava, että komissio ei tehnyt virhettä, kun se vahvisti Nedrille myönnettäväksi sakon määrän alennukseksi 25 prosenttia.
- 135 Toinen kanneperuste on näin ollen hylättävä.
- 136 Kanne on siis hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

- 137 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on veloitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Kanne hylätään.**
- 2) Nedri Spanstaal BV vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvaamaan Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.**

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä heinäkuuta 2015.

Allekirjoitukset

Sisällys

Oikeudenkäynnin kohde.....	2
Asian tausta	4
Menettelyn kohteena oleva ala	4
Tuote.....	4
Tarjonnan rakenne	4
Kysynnän rakenne	5
Kauppa unionissa ja ETA:lla	5
Nedri ja sen emoyhtiö Hit Groep	5
Hallinnollinen menettely.....	6
Ensimmäinen sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskeva pyyntö ja DWK:lle myönnetty sakkoimmunitaetti.....	6
Tarkastukset ja tietojensaantipyynnöt	6
Muut sakoista vapauttamista tai niiden lieventämistä koskevat pyynnöt ja komission vastaukset	7
Menettelyn aloittaminen ja väitetiedoksianto	7
Oikeus tutustua asiakirjoihin ja kuuleminen	7
Täydentävät tietojensaantipyynnöt.....	8
Riidanalainen päätös.....	8
Club Zurich ja alueelliset sopimukset	9
Club Europe ja alueelliset sopimukset	9
Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset	11
Oikeudellinen arviointi	12
Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan ja vuoden 2006 suuntaviivojen rikkomista, kohtuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen loukkaamista sekä perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, koska komissio sovelsi 10 prosentin enimmäismäärää tilikauteen 2009 eikä tilikauteen 2002 Nedrille määräämänsä sakon määrän laskemisen yhteydessä	12
Riidanalaisen päätöksen mieleen palauttaminen	12
Asianosaisten lausumat	12
Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta	13

– Periaatteiden mieleen palauttaminen	13
– Ensimmäisen kanneperusteen perusteltavuus	15
Toinen kanneperuste, joka koskee yhteistyötiedonannon 23 kohdan rikkomista ja perusteluvollisuuden laiminlyöntiä, koska komission olisi pitänyt myöntää kantajalle 30 prosentin eikä 25 prosentin alennus sakon määrästä	16
Riidanalaisen päätöksen mieleen palauttaminen	16
Asianosaisten lausumat	16
Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta	17
Oikeudenkäyntikulut	19